

การศึกษาอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์
ที่มีต่อเยาวชน : ศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมส่งเสริมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ในกรุงเทพมหานคร

นางธีรนาถ เกิดสุคนธ์

005619

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทระดับศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-499-8

I 15838092

A STUDY OF TELEVISION INFLUENCE ON YOUTHS' PERCEPTION OF MORALITY :
A CASE STUDY OF LOWER SECONDARY STUDENTS IN GOVERNMENT SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION IN
BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Teeranong Kirdsukon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

ISBN 974-561-499-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ที่มีต่อเยาวชน :
ศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนรัฐบาล สังกัด
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร

โดย นางธีรนาถ เกิดคู่คนธ์

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.โกวิท ประวาลพุกักษ์

ผู้ช่วยค้ำถัดตราจารย์ ดร.ธนวัติ บุญสืบ

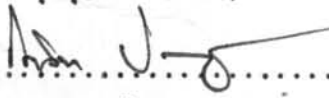
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองค้ำถัดตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองค้ำถัดตราจารย์ ดร.อรวรรณ ปิสนันธน์โอวาท)

..... กรรมการ
(ค้ำถัดตราจารย์ ปารุงสูย์ สีหอำไพ)

..... กรรมการ
(ดร.โกวิท ประวาลพุกักษ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยค้ำถัดอาจารย์ ดร.ธนวัติ บุญสืบ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ที่มีต่อเยาวชน :
 ศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนรัฐบาล สังกัด
 กรมส่งเสริมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้ผลิต นางธีรนาถ เกิดผู้คนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.โกวิท ประวาลพุกัญญ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รณวดี บุญสี

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อเยาวชนมาก เพราะเด็กจะใช้
 เวลาว่างส่วนใหญ่ในการดูโทรทัศน์ จากผลการวิจัยของ Wilbur Schramm และผู้ร่วมงาน
 ของเขาพบว่าเด็กอายุ 6 ขวบจนถึงเกรด 6 ซึ่งเป็นวัยที่ย่างเข้าสู่วัยรุ่น การชมโทรทัศน์ใน
 วันธรรมดาจะอยู่ระหว่าง 2 ถึง $2\frac{1}{2}$ ชั่วโมงต่อวัน สำหรับวันเสาร์ - อาทิตย์ การชมจะเพิ่มขึ้น
 จากเดิมโดยเฉลี่ย $\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาสื่อมวลชนประเภทโทรทัศน์ โดยเฉพาะละครโทรทัศน์ในลุ่มพื้นที่
 เกี่ยวกับอิทธิพลทางจริยธรรมที่มีต่อเยาวชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อทราบอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ของนักเรียนมัธยมศึกษา
 ตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร ในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีเหตุผล
 ความกตัญญูตเวที ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความกล้ามีกตัญญู การประหยัด ความยุติธรรม
 ความอดกลั้น และอื่น ๆ
2. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์

กับองค์ประกอบต่าง ๆ คือ พื้นฐานการศึกษาของบิดามารดา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย ลักษณะการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนบุตรของบิดามารดา

3. เพื่อทราบแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขละครโทรทัศน์ให้มีบทบาทในการพัฒนาเด็ก ให้ล้มบรรณยิ่งขึ้น

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ อาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวม ข้อมูลโดยศึกษาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยการคำนวณด้วยเครื่องจักร สมองกล (Computer) ซึ่งในการวิจัยนี้ใช้สถิติ คือร้อยละ (Percentage) และไค-สแควร์ (Chi-Square)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลทาง จริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ตามพฤติกรรมของตัวละครที่กระตุ้นให้ทำดี และเหตุการณ์ที่ไม่มีอิทธิพล ต่อนักเรียน ซึ่งมีผู้ไม่ตอบคิดเป็นร้อยละ 27.2 และ 31.5 ส่วนอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละคร โทรทัศน์ตามพฤติกรรมของตัวละครที่ทำให้นักเรียนเลียนแบบและ เหตุผลการเลียนแบบของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยเลียนแบบคิดเป็นร้อยละ 84.7 และ 84.5

2. ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์กับองค์ประกอบ ต่าง ๆ พบว่า

2.1 พื้นฐานการศึกษาของบิดามารดาไม่สัมพันธ์กับอิทธิพลทางจริยธรรมจาก สื่อละครโทรทัศน์ที่นักเรียนได้รับ

2.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่สัมพันธ์กับอิทธิพลทางจริยธรรมจาก สื่อละครโทรทัศน์ที่นักเรียนได้รับ

2.3 สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยไม่สัมพันธ์กับอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละคร โทรทัศน์ที่นักเรียนได้รับ

2.4 ลักษณะการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนบุตรของบิดามารดาไม่สัมพันธ์กับ อิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ที่นักเรียนได้รับ

3. ความคิดเห็นที่จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงละครโทรทัศน์พบว่า นักเรียนชอบดูละครโทรทัศน์คิดเป็นร้อยละ 68.5 ส่วนละครโทรทัศน์ที่ชอบดูมากที่สุดได้แก่ ละครประเภทที่ให้คติสอนใจคิดเป็นร้อยละ 41.2 และละครโทรทัศน์ที่ควรปรับปรุงเกี่ยวกับการโฆษณามากที่สุด คือ ละครโฆษณาคิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาคือการปรับปรุงเกี่ยวกับเนื้อเรื่องคิดเป็นร้อยละ 22.5 และควรให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต คิดเป็นร้อยละ 17.7

๗

Thesis Title A Study of Television Influence on Youths' Perception
of Morality : A Case Study of Lower Secondary
Students in Government Schools Under the Jurisdiction
of the Department of General Education in Bangkok
Metropolis.

Name Mrs. Teeranong Kirdsukon

Thesis Advisor Dr. Kowit Pravalpruk
Assistant Professor Tanavadee Boonlue, Ph.D.

Department Public Relations

Academic Year 1982

ABSTRACT

Nowadays, television is one of mass communication which greatly influences our youth since they spend most of their time watching television programs. A study by Wilbur Schramm and his associates revealed that children, aged from six years old to those in the sixth grade, or pre-adolescent, spent $2-2\frac{1}{2}$ hours per day watching television during weekdays, but during weekends their watching period increased from their average for half to an hour.

This research focuses on mass communication especially television drama in terms of influence on the youth's perception of morality. The major purposes of the research are :

1. To know about television influence on youths' perception of morality of lower secondary students in Bangkok Metropolis on

responsibility, honesty, rationality, gratefulness, orderliness, self devotion, unity, thriftiness, fairness and diligence.

2. To find the relationship among television influence on the youth's perception of morality with relation to some factors such as parental educational background, economic status of the families, habitation environment and parental socialization process;

3. To identify the ways to improve television drama in view of taking more consideration in children's development.

This is a survey research, using questionnaires to gather data from randomly selected students in Matayom Suksa II in government schools under the supervision of the Department of General Education in Bangkok Metropolis. SPSS computer program was used to analyze data, computing percentage and Chi-Square.

The results revealed that :

1. Most of the students were morally influenced by television drama through good behavior of the characters as well as through logical happenings in the drama. However, there were 27.2 percent and 31.5 percent of students who did not give any response to both questions respectively.

There was 84.7 percent of students indicating that the players' behaviors did not motivate any imitative behavior and 84.5 percent of students accordingly reported that they never imitated those behaviors.

2. There was no relationship between television influence on youths' perception of morality with other factors such as parental educational background, economic status of the families, habitation environment and parental socialization process.

IN

3. The opinion on the ways to improve television drama revealed that 68.5 percent of students preferred to watch television drama. Those which they liked most were the ones which taught some moral aspect (41.2 percent). Forty-three point five percent of the students indicated that advertisement should be decreased, twenty-two point five percent said that the contents should be improved, and seventeen point seven percent suggested that philosophy in living our everyday life should be put into television drama.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาอย่างยั้งจาก ดร.โกวิท
 ประवालพฤกษ์ ผู้อำนวยการกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการศึกษา และผู้ช่วยค้ำถัดราจารย์
 ดร.ธนาดี บุญสือ อาจารย์ที่ปรึกษาทั้งล่องทำนซึ่งให้คำปรึกษา ชี้แนะ รวมทั้งตรวจแก้ไข
 ข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือให้คำแนะนำจาก ดร.สงบ สักขะ และ
 คุณเอี่ยม โตบุญเลี้ยง จากกรมวิชาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ คุณหญิงบุทร รักษาตร์ ผู้ที่ได้
 ช่วยเหลือในการเขียนโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยั้ง

ธีรนาถ เกิดลุ่มคนธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางประกอบ	๙
บทที่	
1 บทนำ	1
/ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
/ วัตถุประสงค์ในการวิจัย	6
/ ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
/ สมมุติฐานในการวิจัย	9
/ ข้อจำกัดของการวิจัย	9
ประโยชน์ที่ได้รับ	10
2 แนวความคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
จริยธรรมกับการพัฒนาประเทศ	16
จริยธรรมกับตัวแปรทางสังคม	16
ฐานะของครอบครัวกับจริยธรรมของบุคคล	17
จริยธรรมกับการถูกรบกวนรบกวนเสียใจ	18
งานวิจัยในต่างประเทศ	19
งานวิจัยในประเทศไทย	22
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน	24
บทบาทของโทรทัศน์ในฐานะสื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา	27

บทที่	หน้า
/ งานวิจัยและงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับโทรทัศน์	28
งานวิจัยในต่างประเทศ	30
/ งานวิจัยในประเทศไทย	31
3 ระเบียบวิธีวิจัย	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
/ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	35
/ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	37
/ การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
กรรมวิธีทางข้อมูล	40
/ การวิเคราะห์ข้อมูล	40
/ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
/ 5 สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	69
ก แบบสอบถาม	70
ข คุณสมบัติของจรรยาบรรณ ความหมายและพฤติกรรม	81
ประวัติผู้วิจัย	93

รายการตารางประกอบ

	หน้า
ตาราง	
1 จำนวนนักเรียนและโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง	34
2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามการศึกษาของบิดา	43
3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามการศึกษาของมารดา	43
4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามอาชีพของบิดา	44
5 จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามอาชีพของมารดา	44
6 จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย	45
7 จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามลักษณะการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอน	45
8 จำนวนและร้อยละของจริยธรรมจำแนกตามพฤติกรรมของตัวละครที่กระตุ้น ให้ทำความดี	46
9 จำนวนและร้อยละของจริยธรรมจำแนกตามเหตุการณ์ที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน	47
10 จำนวนและร้อยละของจริยธรรมจำแนกตามพฤติกรรมของตัวละครที่ทำให้นักเรียน เลียนแบบ	48
11 จำนวนและร้อยละของจริยธรรมจำแนกตามเหตุผลการเลียนแบบของนักเรียน	49
12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลทางจริยธรรมซึ่งจำแนกตามพฤติกรรมของตัวละคร ที่กระตุ้นให้ทำความดี กับ องค์ประกอบต่าง ๆ คือ พื้นฐานการศึกษาของบิดามารดา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยและลักษณะการเลี้ยงดู และอบรมสั่งสอนบุตรของบิดามารดา	50
13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลทางจริยธรรมซึ่งจำแนกตามเหตุการณ์ที่มีอิทธิพล ต่อนักเรียนกับองค์ประกอบต่าง ๆ คือ พื้นฐานการศึกษาของบิดามารดา ฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย และลักษณะการเลี้ยงดูและ อบรมสั่งสอนบุตรของบิดามารดา	52

14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลทางจริยธรรมซึ่งจำแนกตามพฤติกรรมของ
ตัวละครที่ทำให้นักเรียนเรียนเสียแบบ กับองค์ประกอบต่าง ๆ คือ พื้นฐานการศึกษา
ของบิดามารดา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย
และลักษณะการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนบุตรของบิดามารดา 54

15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลทางจริยธรรมซึ่งจำแนกตามเหตุผลการเปลี่ยนแปลง
ของนักเรียน กับองค์ประกอบต่าง ๆ คือ พื้นฐานการศึกษาของบิดามารดา ฐานะ
ทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย และลักษณะการเลี้ยงดู
และอบรมสั่งสอนบุตรของบิดามารดา 56

16 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นที่จะเป็นแนวทางในการปรับปรุง
ละครโทรทัศน์ 58